

عنوان مقاله:

بررسی اقلیم در پیدایش فرم، ساختار بافت شهری و آثار معماری در شهر بشرویه

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس بین المللی و پنجمین کنفرانس ملی عمران، معماری، هنر و طراحی شهری (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

سعیده پورعایدینی - دانش آموخته باستان شناسی، گروه باستان شناسی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

عابد تقوی - استادیار، باستان شناسی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

حسن هاشمی زرج آباد - دانشیار، باستان شناسی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

خلاصه مقاله:

رابطه تنگاتنگی بین شهر و اقلیم حاکم است. معماری و شهرسازی کهن ایران گواهی است بر تطبیق فضاهای انسان ساخت با توان های محیطی و بهره گیری از آن ها در جهت رسیدن به اصول معماری پایدار. از این روی می توان فرم و ساختار بناها و بافت شهری را در اقلیم گرم و خشک، بازتابی از تاثیرات اقلیمی بر روی آنان دانست. در این نوشتار، شهر بشرویه در کناره کویر مرکزی ایران، مابین کویر لوت و دشت نمک را نمونه ای از این اقلیم در نظر گرفته شده است و باهدف واری میزبان تاثیرات اقلیمی و راهکارهای اقلیمی، که به منظور رفع چالش های محیطی به ویژه شدت تابش خورشید و تاثیر باد توسط ساکنین شهر بشرویه انجام شده را مورد ارزیابی و تحلیل قرار داده و می گوید که به پرسش های ذیل پاسخ دهد: چه عناصری در شکل گیری فضاهای پر و خالی و جهت گیری بناها در شهر بشرویه دخیل بوده اند؟ شرایط اقلیمی چگونه بر روی تیپولوژی و سازمان فضایی بافت تاریخی شهر بشرویه اثرگذار بوده است؟ پژوهش فوق با تمرکز بر مطالعات کتابخانه ای و با استفاده از اسناد و مدارک میراث فرهنگی، گزارش مستندسازی بافت فرهنگی تاریخی شهر بشرویه صورت گرفته است. سپس با بهره گیری از راهبرد توصیفی تحلیلی به بررسی تاثیرات عوامل اقلیمی بر روی مولفه های کالبدی بافت تاریخی شهر پرداخته شده است. دستاورد این مقاله بیانگر آن است که وجود وحدت بین متغیرهای محیطی، اقلیمی و اثربخشی آن ها بر ایجاد فضاهای پر و خالی در سطح شهر بشرویه، انگیزه ای برای تکوین سیستمی منسجم و یکپارچه در تمامیت شهر شده است. و سبب خلق بافت مترام و پوشیده، فضاهای بسته، گذرهای باریک و نامنظم آگاهی پوشیده با طاق، ساختمان های متوالی و چسبیده به یکدیگر، و بهره گیری از بادگیر و معابر در انطباق مسیر آب های زیرزمینی (غربی - شرقی)، استفاده از الگوی غالب حیاط مرکزی در تیپولوژی خانه ها در بافت شهر، از یک سو سبب کاهش بار سرمایشی ساختمان ها در فصل گرم شده است از سوی دیگر بر روی سازمان فضایی و اصول سلسله مراتب فضایی در خانه ها اثرگذار بوده است.

کلمات کلیدی:

بشرویه، اقلیم گرم و خشک، معماری همساز با اقلیم، بافت شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1427923>

